

OB 70-LETNICI TRETJEGA MAJA

TONE MIZERIT

Letos obhajamo razne obletnice. Večina od njih so za slovenski narod tragičnega značaja. Poteka sedemdeset let nastopa komunističnega režima; začela se je naša begunska pot, ki ji za večino ni bilo povratka; tragično so takrat potekali poveljni poboji, v katerih so našli kruto smrt domobranci - slovenska narodna vojska ... A v to temo posveti svetla luč zasedanja slovenskega parlamenta 3. maja na Taboru v Ljubljani.

Bil je to pomemben politični trenutek, ko je slovenski narod po svojih izvoljenih predstavnikih (ne po samozvanih revolucionarjih) na tisti seji sprejel zgodovinsko izjavo o proglasitvi Slovenske narodne države, kot sestavnega dela federativno urejene Jugoslavije, ter o ustanovitvi Slovenske narodne vojske. Temu parlamentu je predsedoval France Krmšar, predsednik Narodnega odbora pa je bil dr. Jože Basaj.

V Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1965 dr. Tine Debeljak takole opisuje dogodek:

»Dvorana Sokolskega doma je bila za to priliko lepo okrašena. Na sredi je bila slika kralja Petra II., nad njo jugoslovanska zastava, nato velika slovenska zastava med cvetjem in oleandrom. Ko sta prišla med udeležence polkovnik Krener kot poveljnik slovenskega domobranstva, in nato še škof dr. Rožman, se je začela seja, točno ob 7. zvečer. V ospredju so zavzeli svoje prostore vsi prisotni člani Slovenskega narodnega odbora: dr. J. Basaj, rav. B. Remec, dr. A. Šmajd, dr. F. Bajlec, zastopnik Prekmurja, dr. M. Kranjc, inž. L. Bevc, R. Žitnik, dr. M. Zajc in dr. Celestin Jelenec. (Odsotna sta bila zastopnika Koroške dr. Kolterer, in Primorske dr. A. Kacin. Op. p.) Tako so bile med člani zastopane vse pokrajine in vse slovenske demokratične stranke po svojih najvidnejših predstavnikih.«

Izjava, ki so jo soglasno potrdili vsi navzoči zastopniki, v prvih dveh točkah navaja:

»... da je za vse ozemlje, na katerem prebivajo Slovenci, ustanovljena narodna država Slovenija kot sestavni del demokratične in federativno urejene kraljevine Jugoslavije. Narodni odbor za Slovenijo postavlja slovensko vladno kot začasni najvišji upravni organ za območje narodne države Slovenije.

Slovenska narodna vojska je prevzela skrb za red in mir v narodni državi in bo zavarovala slovenske meje. Slovenski domobranci in druge narodne oborožene enote so se stavile v službo Narodnemu odboru za Slovenijo, že položile vojaško prisego kralju in slovenskemu narodu ter s tem vstopile v Slovensko narodno vojsko kot sestavni del kraljevske jugoslovanske vojske v domovini. ...«

Ob desetletnici tega dogodka je dr. Miha Krek, tedanji predsednik Narodnega Odbora za Slovenijo, takole označil pomembnost 3. maja:

»Slovenski parlament 3. maja 1945 je bil krik osirotelega naroda, ki je krvavel iz stoterih ran, pa klonil ni. Bila je to v zboru složnih narodnih predstavnikov izrečena prošnja svobodnemu svetu, ki je obljubil, da bo svoboščine uveljavil povsod in napram vsem, zlasti pa jih je jamčil zaveznikom. Bila je to najsvečanejša obljuba trdno sklenjenih slovenskih narodnih sil, da so pripravljene na strani demokratičnih zaveznikov nadaljevati vojno do resnične zmage in pravega osvobojenja od vsakega nasilja.

Slovenski parlament dne 3. maja 1945 je bil najresnejši nastop politično zrelega naroda. V krvavem siju svoje žrtve, neustrašeno, kljub novi poplavi nasilja, kljub izdajstvu, v zadnji uri preden se za njim zaklenejo vrata komunistične ječe, z odločnim, dostojanstvenim ponosom poudari svojo suverenost, zahteva pravico, izpove svojo vero vanjo in obljubi zvestobo do zadnjega diha, do zadnje kaplje krvi v boju in delu za resnično osvobojenje.«

To začrtano pot je prekinila komunistična diktatura, ki je vzpostavila breznarodno miselnost in centralistično partijsko oblast. A navkljub pobojem, zapiranjem, zamolčevanju in zatiranju, se je popek, ki je bil zasajen v pomladi narodov leta 1848, se ojačil z Majniško deklaracijo in 29. oktobrom leta 1918, nadaljeval s to tretjemajsko izjavo, bil skoraj zamorjen v 45 letih diktature, a se po propadu komunizma razcvetel v rožo slovenske samostojnosti.

Čeprav te izjave v domovini niso omenjali in je še danes komaj poznajo in ne cenijo, pomeni s strani demokratičnih Slovencev pravičen, čeprav zaradi okoliščin delno zamorjen odgovor na izzive časa in željo slovenskega naroda, da se oblikuje v državno samostojno enoto. Tretji maj je in bo ostal eden temeljnih mejnikov slovenske državnosti.

Janša ostane svoboden

Ustavno sodišče je pretekli četrtek razveljavilo obsodilne sodbe prvaka SDS Janeza Janše, upokojenega brigadirja Toneta Krkoviča in prokurista Rotisa Ivana Črnkoviča v zadevi Patria. Primer je vrnilo na prvo stopnjo v vnovično odločanje. Odločilo je tudi, da mora biti dodeljeno drugemu sodniku ljubljanskega okrajnega sodišča. Zadeva Patria je bila že dodeljena sodnici Tanji Lombard Jenko.

Krkovič in Črnkovič sta bila po objavi sodbe izpuščena na prostost, Janši pa se ni treba vrniti v zapor. Sodišče je med drugim ugotovilo kršitev načela zakonitosti v kazenskem pravu, pa tudi, da je bila Janezu Janši zaradi ravnanja predsednika vrhovnega sodišča Branka Masleše kršena pravica do nepristranskega sojenja.

»Ne obstaja več nobena obsodilna sodba. Vsakršno drugačno zatiranje je obrekovanje in pomeni kaznivo dejanje,« je jasen nekdanji ustavni sodnik Lovro Šturm.

Dan po eni najbolj odmevnih odločitev ustavnega sodišča v samostojni državi je bil organiziran »Shod zmage upanja, pravice in resnice«. Pripravil ga je Odbor 2014, višek pa je dogajanje doseglo z govori Janeza Janše, Toneta Krkoviča in Ivana Črnkoviča.

Proces Patria je po mnenju Janše razgalil vso bedo slovenskih sodišč. Zaradi procesa so on, njegova družina, soobsojena, SDS in država utrpeli veliko škodo, ki je nepopravljiva. Z razveljavitvijo sodbe pa po njegovi oceni zadeva še ni končana: »Danes tukaj slavimo zmago v bitki, vendar bo pot še dolga!«

Če smo dve leti poslušali, da je treba sodišča spoštovati, danes slišimo odkrito polemiko med sodišči in vidimo, da se sodišča niti med sabo ne spoštujejo, je dejal. »Danes vrhovi Okrajnega in Vrhovnega sodišča polemizirajo z Ustavnim sodiščem, skušajo prikazati neko vsebino v odločbi, ki jo pravzaprav ni in zdaj, če sem prav razumel - predsednica sodišča je celo med vrsticami rekla: prav, ste hoteli, da še enkrat sodimo, bomo pa še enkrat. Tako malo arogantno je bilo rečeno.«

Janša je sicer prepričan, da vnovičnega sojenja ne bo.

Krkovič je odločitev ustavnih sodnikov pozdravil. Kot je dejal, je še pred odločitvijo mislil, da je vlak ušel in da se bo morala Slovenija »blamirati pred Evropo«. »Na srečo pa je Ustavno sodišče ta vlak ustavilo in opralo obličje Slovenije,« je dejal.

»Nikoli ne bom pozabil sojenja poštenega Slovenca,« pa je dejal Črnkovič.

Zbrani so s transparenti in vzkliki pozvali k odstopu odgovornih v pravosodju, med drugim predsednika Vrhovnega sodišča Branka Masleše. Ta je v Odmevih na Televiziji Slovenija zatrdil, da je vrhovno sodišče v zadevi Patria odločilo »po najboljšem videnju zakona, ustave in po vesti«. Sam pa ne misli odstopiti, saj bi bilo to po njegovem mnenju »sporočilo sodnikom, da bodo odstavljeni, ko ne bodo odločili tako, kot si nekdo želi.«

Tudi predsednica Okrajnega sodišča v Ljubljani Vesna Pavlič Pivk razlogov za odstop kogarkoli ne vidi, tako tudi ne razloga za odstop sodnice Barbare Klajnšek, ki je trojico obsodila na prvi stopnji.

Med odzivi na razveljavitev sodbe omenimo samo Komisijo pravičnosti in mir pri slovenski škofovski konferenci, ki je zapisala, da v tem postopku ni mogoče spregledati politične zlorabe prava in pravosodja.

Dodajmo pa še to, da je Odbor 2014 sklenil, da bo predsednika SDS Janeza Janšo predlagal za nagrado Vavla za človekove pravice Parlamentarne skupščine Sveta Evrope. Ocenjuje namreč, da si Janša nagrado zasluži zaradi svojega zavzemanja za demokratizacijo Slovenije.

Marijan Eiletz osvojil »svetlobnico«

Praznovanju noči knjige se je založba Družina pridružila na poseben način: razglasila je nagrajenca literarne nagrade »svetlobnica«. Prvo svetlobnico je prejel naš argentinski rojak, arh. **Marijan Igor Eiletz** za roman *Krik brez odmeva*. Predsednik žirije nagrade svetlobnica Jože Horvat je izbor utemeljil: »Besedilo je tematsko najbližje načelu iz natečaja, po katerem naj bi nagrajeni roman predstavljal 'literarne figure ... preizkušene v boju za obstoj v navzkrižnih interesih ideologij in nacij', 'zaznamovane pa (naj bi) bile z iskanjem smisla svoje eksistence med premagovanjem političnih, socialnih in miselnih vzorcev časa, z vero v presežnost bivanja, v moralne vrednote in zvestobo svojemu rodu.'« Roman se dogaja v Sloveniji v času druge svetovne vojne, z začetkom v Mariboru. Tu je doma osrednji lik, ki se potem zaradi nemške okupacije umakne v Ljubljano, kjer spozna začetke znane revolucionarne prakse v Sloveniji, med nadaljnjim potekom zgodbe pa se znajde med četniki, nato partizani, ob koncu vojne pa se umakne v Italijo in od tod v Argentino. Tu sreča svojo mladostno prijateljico iz Maribora, toda njuno razmerje se konča tragično, saj v tem času v Argentini vlada diktatorski režim, ki surovo uniči njuno družinsko zvezo. Nagrajenec se podelitve ni mogel udeležiti, saj živi med nami v Argentini; nagrado je prevzel njegov nečak Boštjan Kocmur, ki je prebral elektronsko pošto nagrajenca. »Upam, da nikogar ne bo motila zgodba dveh revolucij, v marsičem podobnih, vendar s precejšnjimi razlikami,« je zapisal 89-letnik »iz daljnega prekoceanskega juga«. Da je bil naslov *Krik brez odmeva* navdihjen od Munchove slavne slike, »kjer tudi ni čutil nobenega odmeva, kot ga pogrešamo še vedno v Sloveniji in Argentini«. Zapisal je še,

Klemen Lah, Bojana Bučar in Boštjan Kocmur

da si je roman zamislil kot mozaik previdno izbranih kamenčkov vseh barv, ki jih je nabiral iz resničnih zapiskov in pripovedovanj prijateljev, ostalo pa so njegove fiksne zamisli. »Neki pisatelj je zapisal, da se mnogokrat dogaja paradoks, da se samo iz fikтивности bere resnica.« Slovesne podelitve v noči knjige v galeriji Družina pa sta se udeležila avtorja drugih dveh nominiranih del: Klemen Lah, ki je roman *Barbarsko dejanje* poslal pod šifro Raskolnikov in Bojana Bučar, ki je roman *Ne hodi po mušnicah* poslala pod šifro Mehkoba. Na razpis je prispelo 16 tekstov, vsi v slovenskem jeziku. »Vsi teksti zajemajo snov iz - če smem tako reči - žive sodobnosti minulega stoletja in zadnjih let, zajemajoč iz podeželskega in mestnega okolja in različnih socialnih plasti, pri čemer svoje like in razmere prikazujejo prizadeti in v kritični luči,« je povedal predsednik žirije Jože Horvat.

Kot je povedal direktor založbe Tone Rode, hoče založba s svetlobnico sporočiti slovenski javnosti, »da nam ni vseeno za slovensko besedo, za slovensko knjigo ter da zaupamo v ustvarjalnost in življenjsko energijo Slovencev«. Predsedniku Društva slovenskih pisateljev Ivu Svetini, ki se v poslanici ob svetovnih dnevih knjige sprašuje »Ali smo res narod knjige?« je Rode odgovoril, da narod knjige vsekakor smo. »Morda nismo država knjige, a narod knjige smo in to bomo vse dotlej, dokler bomo posamezniki, podjetja in civilna družba pripravljeni za to kaj dati od sebe in ne samo pričakovati, kaj bo za to storila država. Dokler bodo slovenski avtorji iz notranjega nagiba pisali dobre zgodbe, ki se nas bodo dotaknile, dokler bomo kot potrošniki kupovali knjige slovenskih avtorjev, dokler bodo založbe zavestno in načrtno spodbujale in promovirale.«

(Beri avtorjeve izjave na strani 4)

NADŠKOF P. ALOJZIJ CVIKL

Ustoličenje v Mariboru

Štajerska prestolnica je preteklo nedeljo, 26. aprila popoldne, ob prisotnosti 25 nadškofov in škofov, 200 duhovnikov in več kot 1800 vernikov, dobila

62. škofa na sedežu mariborske škofije, osmega naslednika blaženega škofa Antona Martina Slomška in tretjega mariborskega nadškofa metropolita. Apostolski nuncij v Republiki Sloveniji Juliusz Janusz je skupaj s škofoma sopsvečevalcema dosedanjim apostolskim administratorjem mariborske nadškofije, celjskim škofom Stanislavom Lipovškom in upokojenim mariborskim pomožnim škofom Jožefom Smejcem v nadškofa posvetil jezuita p. Alojzija Cvikla. Nadškof Cvikl je po posvetitvi presenetil z gesto, ko je v tihi molitvi klečal v sredini stolnice.

Novi nadškof je v zahvalnem govoru med drugim spregovoril tudi o finančni krizi nadškofije. »Svoje služenje začel nam po vsem tem, kar se je zgodilo. Na žalost zgodovine ne moremo spremeniti. Dejstva in bolečina ostajajo. Prizadete prosim odpuščanja. To, kar si želim v tem trenutku, je, da skupaj prosimo Gospoda, da odpusti in očisti, kar je bilo narobe, in nam da milost, da mi odpustimo drug drugemu in gremo naprej in začnemo pisati skupaj novo poglavje. Hvala vam za molitev v času devetdnevne; bil sem presenečen, da se je zvrstilo toliko skupin in občestev. Tukaj je naša moč, v molitvi, v skupnem iskanju in želji, da bi bilo med nami vedno več Luči.«

Preden je podelil svoj prvi blagoslov kot škof in pastir, je navzoče prosil, naj nekaj trenutkov molijo zanj.

Celotni Sloveniji je v izjavi za medije

po sklepu slovesnosti nadškof Cvikl sporočil, da si bo prizadeval za vse, kar je dobro. »Mislim, da je v našem narodu toliko dobrega, plemenitega, lepega. Dajmo to razvijati in na tem graditi, pa bomo res živi v slogi, prijateljstvu in razumevanju,« je dejal.

Nuncij je v pridigi poudarjal, da bo mariborski pastir potreboval veliko ponižnosti in solidarnosti duhovščine in vernikov, da bi znova stopili na duhovno pot, ki jo je zaznamovala finančna kriza nadškofije. »Prepričan sem, da vsi vi upate, da je možno priti do duhovne in pastoralne prenovne nadškofije. To upanje temelji tudi na zaupanju svetega očeta papeža Frančiška v novega nadškofa Alojzija Cvikla.«

Nuncij je citiral papeža Frančiška, ki pravi, da mora pastir dišati po ovcah. »To ni vonj vzvišenosti in drugačnosti od preprostega ljudstva. Biti mora potopljen v njihove probleme, biti blizu trpečim, biti usmiljen z duhovščino in verniki.« Usmiljenje med drugim pomeni sočutje, pripravljenost služiti najbolj potrebnim,

nositi z njimi Kristusov križ. A usmiljenje ne odstranjuje pravičnosti, je poudaril nuncij. »Zato bo moral novi nadškof, koliko je mogoče, popraviti napake iz preteklosti. To pomeni, da smo pred obdobjem velikega varčevanja, pristnega uboštva.«

A prva naloga škofa vedno ostaja vnema za odrešenje duš, »bližina ljudstvu in duhovščini, sodelovanje z redovniki in redovnicami, vnema za navzočnost Boga v naši sekularizirani družbi,« je dejal nuncij in dodal: »Cerkve v Mariboru ne smemo graditi na časnih dobrinah, ampak na vogelnem kamnu Kristusu.«

Po homiliji je nuncij nadškofu Cviklu zastavil devet vprašanj, ob katerih je ta izpovedal svojo vero in pripravljenost služiti Cerkvi. Med litanijami je ležal pred oltarnimi stopnicami, zatem pa so posvečevalci in ostali navzoči škofje molče položili roke nanj.

Med posvetilno molitvijo sta diakona držala nad glavo novega nadškofa odprto evangelijsko knjigo, kar je znamenje, da je škofovska služba breme in odgovornost. Po maziljenju glave je novo posvečeni nadškof prejel še prstan, škofovsko pokrivalo - mitro in pastirsko palico. Nadškof Cvikl je sedel na svoj škofovski sedež in bil tako tudi uradno umeščen.

Slovesnosti v mariborski stolnici so se udeležili številni cerkveni predstavniki, med drugimi kardinal Franc Rode, ljubljanski nadškof Stanislav Zore in predsednik Slovenske škofovske konference Andrej Glavan ter drugi slovenski škofje. Prav tako so bili prisotni predstavniki Cerkve na Hrvaškem, BiH, Avstrije in Slovaške, Slovenske evangeličanske Cerkve, Srbske pravoslavne Cerkve in islamske skupnosti, medtem ko so bili

redki predstavniki države. Med politiki sta predsednika SDS Janez Janša in NSi Ljudmila Novak. Slovesnosti se je udeležil tudi novi veleposlanik RS v Vatikanu Tomaž Kunstelj.

Po besedah kardinala Franca Rodeta je bilo imenovanje nadškofa Cvikla zelo premišljeno in posledično zelo dobro. »Gospod Cvikl se že štiri leta ukvarja z ekonomskim, gospodarskim problemom mariborske nadškofije. Torej ve, kje so problemi, in upam, da ve tudi, kje so rešitve,« je dejal v izjavi za medije. »Kljub temu, da je nekaj zelo žalostnega za nami, je vendarle danes prišlo novo upanje.«

RAZMIŠLJANJA OB ZMEDI

Ko se v življenja šoli človek strezni, spozna, da v času in prostoru, ki smo ju prejeli, ne bomo mogli izpolniti vseh želj; takrat se skrčijo boleče upanja, katera smo morda gojili. Da se tedaj, kar je od upanja ostalo, ne izrodi v brezup, oporo potrebuje vere in ljubezni.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

V zadnji številki nam jo je tiskarski škrat zagodel! Na tem mestu je ponovil besedilo iz prejšnje številke. Nekaj je bilo vmes tudi uredniške nepazljivosti. Se opravičujemo in prosimo razumevanja.

Zmagovalci in premaganci. Od časa do časa se zabliška kak žarek in razžene temo, ki nas obdaja. Obenem ojači plamenček upanja, da še ni vse izgubljeno. Nekaj takega so pomenile volitve v provincah Santa Fe in Mendoza, pa tudi v prestolnem mestu Buenos Aires. Vsa tri volilna okrožja spadajo med pet največjih. Santa Fe je z več kot tremi milijoni prebivalcev tretje volilno okrožje. Tri milijone jih ima prestolnica. Mendoza, s skoraj dvema milijonoma, je peto. Seveda moramo najprej opozoriti, da so te volitve predhodne ali »primarne«. So obvezne in na njih se določi, kdo bo na končnih volitvah kandidiral za določeno stranko. Naj omenimo še, da so v Santa Fe na vladi socialisti s podporo radikalov; v Mendozi pa peronisti kirchneristične usmeritve. Mesto Buenos Aires pa že osem let vodi Macrijev PRO. Poglejmo najprej prvi dve, iz predhodnega tedna. V Santa Fe je zmagal Macrijev PRO, kateremu načeljuje znani komik Del Sel. Za kakih petnajst tisoč glasov je premagal vladno povezavo socialistov in radikalov, ki so nastopili z dvema kandidatom, a kljub seštetju nazadovali. Tukaj je kirchneristični kandidat zasedel tretje mesto in prejel nekaj več kot 21%. V Mendozi je bilo drugače: tam je zmagala opozicijska povezava, ki so ji načelovali radikali in njihov kandidat Cornejo. Vladni peronizem je nastopil s tremi kandidati (Bermejo, Carmona in Roby), a tudi če njihove glasove seštejemo, so ostali 5% za opozicijo. A še ena zanimivost. Med tremi vladnimi kandidati je Roby užival vso podporo zvezne vlade. Minister Cillof, predsedniški kandidat Randazzo in predsedničina svakinja Alicia Kirchner so potovali pod Ande, da bi podprli tega kandidata. A na volitvah je bil tretji, zadnji med svojimi. Prvi je bil Bermejo, ki ga podpira Scioli.

Še ena zmaga. Zadnjo nedeljo pa so volili v prestolnem mestu. Razumljivo, da so bili vsi pogledi uperjeni v volilni izid, saj je šlo za Macrijev ugled. Proti navadi te nove stranke, kjer je vse prijateljsko domenjeno, sta se predstavila dva kandidata. Larreta, ki

ga je najprej tiho, potem javno podprl Macri, ter Gabriel Michetti, ki je odpovedala pokorščino in se predstavila mimo voditeljeve želje. Njena zmaga bi vrgla nekoliko sence na Macrijev ugled. In v začetku so ji bile ankete naklonjene. Potem pa se je vse sprevrglo in Larreta je prejel kar 60%. Ugled predsedniškega kandidata je bil rešen. A mesto je nudilo še eno presenečenje. Kirchnerizem je vse svoje sile vložil v uspeh svojega kandidata. Mariano Recalde, član Cámpore in vodja državne letalske družbe, je sicer tekmoval s še petimi drugimi tovariši, a so mu ankete napovedovale lep uspeh. To so tudi računali v vladni stranki, ko so takoj po zaključku volitev razglasili (in praznovali) zasedeno drugo mesto. Da bodo julija izsilili drugi krog in zmagali ter zasedli mestno vlado. Usoda je bila kruta. Pristal je na tretjem mestu (5 odstotkov za levo) daleč od skoraj 48%, ki jih je prejel PRO. Njegov rezultat je celo slabši od vseh dosedanjih vladnih nastopov. Omenimo še, da so imeli tudi guvernerske volitve v provinci Neuquén, kjer je zmagala krajevna stranka MPN pred kirchneristično FPV.

Uspehi, a pod vprašajem. Mimo števil, je izredno važen nedeljski izid. Da so ti porazi povzročili veliko skrbi v vladni palači, ni treba še posebej poudarjati. Gospa predsednica se je prvo nedeljo umaknila soočenju s problemom, saj je bila prav tiste dni na potovanju v Rusijo, s katero Argentina stopa v strateško povezavo petroleja in jedrne energije. A razni ministri so v njenem imenu omalovaževali neljubi rezultat. Še hužje je bilo po porazu v mestu Buenos Aires. Res da tukaj vladni peronizem nima močnega zaledja in se stalno bori za drugo mesto z levičarsko povezavo. Tudi to pot mu sreča ni bila mila. Drugo volilno okrožje je Córdoba, kjer kirchnerizem tudi nima zaledja. Zakaj torej dvom v končni izid meseca oktobra? Ker na volilnem polju odloča provinca Buenos Aires, z več kot tretjino volilnega telesa. Skoraj šestnajst milijonov prebivalcev ima zadnjo besedo pri vsakih volitvah. Tukaj pa Marci nima trdne baze. Naj še tako napenja sile, zaenkrat še ni jasno, kakšen bo uspeh. Provinca je peronistična, kjer si guverner Scioli in uporni Massa delita ljudske simpatije. Pred dvema letoma je provinca odločila usodo gospe Cristine, ko je

zmagal Massa in ji preprečil ustavno reformo, ki bi ji dala možnost ponovne kandidature. Kako bo letos? Scioli ima edini cilj, da si zagotovi vladno predsedniško kandidato. Mu bo to zadostovalo? Dosedanja izkušnja kaže, da bližina vladi ne pomaga na voličih; prav obratno. On pa se vedno bolj bliža skrajnemu kirchnerizmu. Njegova žena, Karina Rabolini, je zadnje dni celo zatrdila, da verjame v številke, ki jih objavlja vladni statistični inštitut (INDEC). To je pa že višek sprenevanja.

Dvomljivo sodstvo.

V začetku tedna se je zvedelo, da je Nismanova obtožba predsednice in njenih sodelavcev dokončno propadla. Vodstvo procesa je prevzel novi tožilec, ki je zavrnil pritožbo na višje sodišče. To je nov vladni uspeh v tej ofenzivi na sodni sistem. Drug odtenek te ofenzive je odlok, da se poviša plače sodnikom, ki bodo upoštevali novi zakonik, ki ga je vzpostavila vlada. Ta zakonik je doživel hude kritike opozicije in tudi odklon številnih sodnikov. A kdo izmed njih bo zavrnil 25% povišice plače? Ta je namreč vsota »nagrade« za uporabo vladnega kodeksa. Bo prišlo do sodnega odklona? Bo Vrhovno sodišče ob tem kaj odločilo? Vlada nima sramu. Kot ga nima, da po treh mesecih smrti tožilca Nisman uradno še ni ugotovljeno niti, ali je bil umor ali samomor. Nihče v vladi ne zardi ob tem dejstvu. Vsi napori so usmerjeni le v delovanje, da jih sodno ne bi preganjali, če bi morali decembra zapustiti oblast. A Vrhovno sodišče je že postavilo vladi novo mejo. Odločilo je, da je imenovanje »nadomestnih sodnikov« (conjuces) neustavno. To je bila zanka, s katero je vlada hotela ujeti v svoje območje sodno ustanovo. Kjer ne bi mogla po naravnem potu imenovati sodnikov, bi postavila »nadomestne«. V ta sklop je spadal tudi vladni namen, da znova poviša število članov Vrhovnega sodišča. S sedanjih pet, kakor je zakonsko odločil Kirchner, bi se vrnil na devet. Pet manjkajočih mest bi zasedli »nadomestni sodniki«, ki ne potrebujejo dveh tretjin glasov v senatu. Potem bi pa preprečili, da se imenujejo stalni sodniki. Tako bi zopet imeli (kot svoj čas Menem) avtomatično večino »petih vestih«. Spodrsnilo jim je. A vemo, da se vlada nikdar ne vda. Bodo že iznašli kaj novega.

OBISKAL NAS BO

Gianni Rijavec

Na Facebooku se napoveduje njegova prisotnost. Letaki po naših domovih naznanjajo obisk in nastope. Ob tem se seveda marsikdo spra-

šuje: kdo je Gianni Rijavec?

Pravijo mu večni romantik! Zaradi njegove narave so takšne tudi njegove pesmi. Prekrasne balade, ki sežejo do srca.

Giannijeva glasbena pot se je začela za domačim klavirjem. Instrument se mu je prirasel k srcu in postal je nepogrešljiv del njegovih nastopov. Pravzaprav se niti ne spomni kdaj je začel igrati na črno-bele tipke. Številne LP plošče, kasete, zgoščenke potrjujejo glasbenikovo nenehno ustvarjalno moč. Turnee in nastopi po vsem svetu (Avstralija, Kanada, Švedska, Italija, Avstrija, nekdanja Jugoslavija, itd.) pa so dokaz, da je glasbenik svetovljan, vaje nastopanja pred najzahtevnejšo publiko. Med drugimi pomembnimi nastopi je potrebno omeniti samostojni koncert pred vatikanskim diplomatskim zborom za zidovi večnega mesta. Ljubezen, mir, sreča, sprava so besede, ki so rdeča nit Giannijevega glasbenega ustvarjanja. Njegov moto je: »Glasba nagovori človeka hitreje in globlje kot govorena beseda«, zato ostaja srčna izbranka večnega romantika.

Gianni Rijavec je tudi ustanovitelj Mednarodne mirovniške fundacije Beli golob. Njen osnovni namen je širjenje ideje o miru na svetu. Kot ustanovitelja te fundacije so ga na privatnih avdiencah sprejele številne najpomembnejše svetovne moralne avtoritete:

papež Janez Pavel II., papež Benedikt XVI., papež Frančišek, vodja tibetanskih budistov Dalaj Lama, poglavar srbske pravoslavne cerkve Irinej, poglavar Armenske pravoslavne cerkve Garegin II. Zaradi številnih turnej po vsem svetu, predstavljanju države Slovenije in slovenstva je Gianni Rijavec glasbeni ambasador države Slovenije, zaradi njegovega nenehnega mirovniškega delovanja pa ambasador miru.

Poleg zabavne glasbe, se glasbenik spogleduje tudi z narodnozabavno glasbo. Skupaj z narodnozabavnim ansamblom Zidaniški kvintet je posnel pesmi za prvo zgoščenko te glasbe. Naslovna pesem prihajajoče zgoščenke ima naslov »V meni bije slovensko srce«. Prav omenjena skladba označuje glasbenika tudi kot velikega domoljuba, ki nosi Slovenijo in slovenstvo v srcu.

Gianni Rijavec je v Sloveniji poznan tudi kot televizijski voditelj številnih oddaj. Trenutno ima svojo oddajo na komercialni televiziji TV3 z naslovom »Kava z Giannijem«. Oddaja je polurni televizijski talk show ob kavi, na kateri vabi popularne osebnosti iz sveta politike, glasbe, filma, športa, televizije, radia.

Dobrodošel med nami!

50 odtenkov slovenstva v Clevelandu

Z velikim veseljem sem sprejel vabilo urednikov Novega glasa, da naj se med svojim raziskovalnim gostovanjem na Clevelandski državni univerzi v ZDA oglašam in poskušam s kratkimi zapisi predstaviti drobce iz življenja naših rojakov v »ameriški Ljubljani«.

Vsi, ki Cleveland poznajo so mi že pred odhodom zagotavljali, da bo tukaj toliko slovenskega dogajanja, da bom vsem težko že sploh sledil. In res, že takoj po prihodu je bil pred vrati vikend in dve veliki prireditvi - v soboto Primorski banket v Slovenskem narodnem domu (enem izmed osmih!), v nedeljo pa koncert Ota Pestnerja na Slovenski pristavi (izjemnem kompleksu naših rojakov, ki ga bom zagotovo predstavil tudi v ločenem zapisu). Oba dogodka sta bila prava izbira za spoznavanje tukajšnjega slovenstva - na obeh dobro obiskanih prireditvah obilo slovenske hrane in glasbe, veliko plesa, veselih ljudi in veliko pretakanja slovenske in angleške govornice. Na obeh dogodkih je bilo tudi lepo število mladih, ki ne skrivajo ponosa da so slovenskega rodu, za njihovo identiteto pa so jim glasba, ples in hrana še veliko pomembnejša kot jezik, za katerega vsi priznajo, da ga je najtežje ohraniti.

Seveda pa to nikakor ni bilo edino kar se je slovenskega dogajalo v mestu na prvi vikend mojega zdomstva - tukaj delujeta dve slovenski župniji, Sv. Vid in Marija Vnebovzeta, v okviru katerih sta vsako soboto organizirani tudi slovenski šoli za otroke, pri Sv. Vidu pa vsak drugi konec tedna tudi šola

za odrasle. Poleg tega tukaj najdemo še številne regionalne klube oz. društva, bratske podporne *jednote* (zavarovalnice in hranilnice), poučevanje slovenščine celo na univerzah, tri slovenske radijske oddaje ter tudi prvi muzej polke na svetu.

V Clevelandu se pretakajo slovenski priseljenci še iz časa izpred prve svetovne vojne, časa med obema vojnoma, povojni politični begunci in priseljenci iz 70. in začetka 80. let prejšnjega stoletja, kjer se ekonomski in politični razlogi nekako mešajo. Tudi za tukajšnje rojake velja sintagma o precejšnji sprtosti, tudi sami pravijo to zase. Moram priznati, da sam tega zaenkrat nikakor nisem opazil - na prireditvah, kjer sem bil, so bili Slovenci iz različnih valov migracije, številni rojaki so me, ker so vedeli, da želim čimbolj spoznati tukajšnjo skupnost, za nove informacije napotili na ljudi, za katere so mi drugi trdili, da naj bi bili ti z njimi smrtno sprti, povojni priseljenci so skrbeli da dobim družbo za obisk koncerta zbora Zarja, bivšega Socialističnega zbora ...

V Clevelandu zagotovo srečamo »50 odtenkov slovenstva«, kot mi je nekdo od tukajšnjih rojakov slikovito opisal položaj. Dodal je tudi drugo zelo zanimivo misel: »Poleg Slovencev je Cleveland največje mesto tudi za Madžare, Slovake, Makedonce, a nihče ni pustil take sledi v mestu kot Slovenci. Oni za nas pravijo, da znamo mi bolj držati skupaj in smo bolj povezani. Le sami tega ne opazimo.«

Dejan Valentič, Novi glas

Šolsko poročilo za leto 2014 ⁽²⁾

Nadaljujemo z objavo poročila šolske referentke, gospe Alenke Prijatelj, na občnem zboru društva Zedinjena Slovenija, v soboto, 28. marca 2015.

Rožmanova šola - Slovenski dom, San Martin

Voditeljica: Nina Pristovnik Diaz. Katehet: msgr. Jure Rode.

Učiteljice: Olga Dolenc Kociman, Lucijana Jarc Oberžan, Mirjam Senk, Nina Pristovnik Diaz in Magda Zupanc Petkovšek.

Odbor staršev: Tomaž Filipič.

Število otrok: 12 dečkov in 15 deklic. Skupaj: 27 otrok.

Aljaževa šola - Bariloche

Voditeljica: Veronika Vivod Bertoncelj.

Učitelji: Marija Arnšek Kočar, Veronika Vivod Bertoncelj, Alenka Arnšek, Anica Arnšek Magister, Lojzka Mehle Črnak, Klavdija Kambič, Ivan Kočar.

Število učencev: 7 dečkov in 8 deklic. Skupaj 15 otrok.

TEČAJI ABC PO SLOVENSKO

Jegličeva šola - Slovenska hiša, CABA

Voditeljica: Paula Grbec.

Število učencev: 10 dečkov in 9 deklic. Skupaj 19 otrok.

Tečaj ABC po slovensko - Bariloche

Voditeljica: Terezka Žužek Marn.

Učiteljice: Eva Smersu Hernández, Vesna Mežnar Frisone, Terezka Marn Žužek in Marija Osojnik López.

Število obiskovalcev tečaja: 5

Tečaj sv. Cirila in Metoda - Mendoza

Voditeljica: Lenčka Božnar.

Učitelji: Rezka Novak Nemanič, Lucija Hirschegger Bajda, Zofija Štumberger Šmon, Stazi Mlinar Anton, Adrijan Llanos, Veronika Vilches Šmon in Astrid Llanos.

Petje: Pavel Nemanič in Mariana Ruiz Diaz.

Odbor staršev: Rezka Novak Nemanič.

Število učencev: 6 dečkov in 13deklic. Skupaj 19 otrok.

Šola Janeza Evangelista Kreka - Tucumán

Voditeljica: Ana Žakelj.

Učiteljici: Jožejka Debeljak Žakelj in Marta Žakelj.

Nižja skupina: 5 dečkov in 1 deklica, skupaj 6 otrok.

Odrasli: 2 fanta in 9 deklet, skupaj 11 učencev.

SKUPNO LETNO DELOVANJE

V preteklem letu smo se z voditeljicami šol v Buenos Airesu srečale na 6 sejah, kjer smo se pogovarjale in načrtovale naše prireditve, učne načrte in vedno pregledale, če je kaj novih učnih pripomočkov.

V soboto 15. marca je bila **začetna skupna sv. maša**. Igra je morala biti predstavljena na Alojzijevo proslavo, zaradi zdravstvenih razlogov. A vseeno so bili otroci veseli skupnega srečanja in razstave ročnih del Kolonije.

Alojzijevo proslavo je bila v nedeljo 26. julija. Po sv. maši so se otroci Jurčičeva šole poklonili padlim domobrancem pred spomenikom, nato je bila v dvorani igra

»Petrčkove sanje«, na Alojzijevo proslavi

Petrčkove poslednje sanje v izvedbi Balantičeve šole in v režiji gdč. Danice Malovrh in učiteljic. Sceno je mojstrsko pripravil g. Tone Oblak.

V soboto 27. septembra smo imeli **Slomškovo proslavo**. Za to priložnost je Baragova šola pripravila prizorček »Dolgoletna na obisku v Sloveniji«; Prešernova šola pa je uprizorila dve Župančičevi pesmi. Vsi otroci so z navdušenjem zapeli venček narodnih, ki jih je pripravila Monika Urbanija Koprivnikar z eno smo napako: bilo je prekratko. Otroci bi še radi skupaj peli! Ob tej priložnosti se spomnimo tudi vseh učiteljev za njihov dan, se jim zahvalimo in vsak prejme eno rožico.

Res so naši učitelji pohvale vredni. Kako lepo pripravijo vse igre in skupaj z režiserji posodobijo in preoblikujejo ali celo sami prevedejo vsebine iger in jih prikrojijo za sedanji čas, za naše otroške predstave, da so vesele in poučne, da nam v igrah pokažejo krščanske vrednote, ki se jih v argentinskih predstavah ali na televiziji ne vidi in ne sliši več. Trudijo se, da lahko nastopijo otroci cele šole in vedno bolj se pridružujejo tudi bivši učenci, posebno, če je v šoli manj otrok. Neprecenljiva pa je pomoč staršev; od oblek in scenarije do posprave dvorane. Vsem skupaj za vse to bogastvo najlepša hvala.

(Konec prihodnjic)

Naše učiteljice in učitelji, zbrani na Slomškovi proslavi

Učitelji: Paula Grbec, Kamila Urbančič, Štefi Papež, Milena Fekonja, Ingrid Ahlin.

Odbor staršev: Marko Vitrih.

MARIJAN EILETZ

Krik brez odmeva

Marijan Eiletz

Na prvi strani poročamo, da je naš argentinski rojak arh. Marijan Eiletz prejel nagrado »svetlobnica«, ki jo podeli založba Družina. Želeli pa smo vedeti nekoliko več o romanu, ki pod shrljivim naslovom »Krik brez odmeva« obdelava tudi našo polpreteklo zgodovino. Avtor nam je prijazno pojasnil ozadje te drame:

»Moje oči so v tej zgodbi iskale neko rešilno svetilko sredi zmede v majhnem delu človeške zgodovine, ki sem jo delno sam spoznal, tisto majhno luč na koncu tunela, kjer bi odkril luč resnice,

morda luč pravice in ljubezni, luč katarze, ali celo odpuščanja in sprave. Z literarno fikcijo in domišljijo skušam poustvariti neke prikaze kot v kalejdoskopu začaranih prividov, ali kot v mozaiku tisočernih raznobarnih kamenčkov spojenih v skrbno zasnovan collage, v katerem se spuščam v subjektivno razkrivanje zgodovinskih dogodkov, ki jih noben zgodovinar ne more objektivno prikazati. Nekatere podobe so povzete iz resničnega dogajanja na podlagi pripovedovanja znancev ali iz raznih tekstov, nekatere pa so zrasle prosto v moji domišljiji, mnoge so tudi iztrgane iz lastnih spominov kot prizori iz neke nenapisane zgodovinske drame.«

Katera je srčika knjige?

»Vodilni motiv te zgodbe je navsezadnje prekletstvo izvirnega greha, ki je dobilo svoj pečat v Kajnovem umoru svojega brata. Vso grozo sovraštva in nasilja sem strnil v eni sami besedi: KRIK, ki je človekova prva manifestacija ob njegovem rojstvu in mnogokrat zadnja pred nasilno smrtjo. Nam, ki smo doživljali, ki smo se utapjali v teh viharjih, naj velja ta knjiga kot pomnik za vsa junaštva, trpljenja, nasilja človeka nad človekom, ki še niso razčiščena in morda nikoli ne bodo.«

Torej je zgodba iskanje po naši polpreteklosti?

Utišana in zanikana zgodovina vedno obstoja in pritiska na sedanost in prihodnost, od koder se bo nekoč sprostila, kot je zapisal neki filozof. V vseh generacijah se prebujajo želja po nepoznani preteklosti, ki se upira pozabi, ker je vselej željna redifinicije.

SLOVENSKI KMEČKI UPORA

Spomin 500-letnice

Letos mineva 500 let od slovenskega kmečkega upora, ki velja za največjega

svojih omar.

Še pred popoldanskim osrednjim dogodkom je bila

na tem prostoru, saj je zajel skoraj celotno slovensko ozemlje. Valvasorjeva Slava vojvodine Krajnske navaja, da se je širjenje kmečkih uporov z Notranske na Štajersko leta 1515 začelo prav pri Konjicah, zato so tam obletnico obeležili na poseben način.

Skupaj z lokalnimi društvi, mladinskimi organizacijami in gostujočimi srednjeveškimi skupinami so pripravili veliko uprizoritev slovenskega kmečkega upora.

Z okoli 400 kostumiranimi prostovoljci so uprizorili punt, kakršnega so pred 500 leti videle takratne Konjice. Za celotno kostumografijo in sceno je poskrbelo lokalno Literarno društvo Gnezdo, materiale za kostume pa so v celoti prispevali domačini iz

že od jutra v središču mesta odprta pristna srednjeveška tržnica, natanko opoldne pa je potekal tudi blagoslov konj pri cerkvi Svetega Jurija.

Slovenski kmečki upor iz leta 1515 štejemo za velik častni krvavi boj združene uboge gmajne za staro pravdo. Udeležilo se ga je 80.000 članov kmečke zveze. Odprt boj je trajal štiri mesece, če štejemo še priprave na upor v letu 1514 in začetne nemire pa kar leto in pol.

Laura kot beli in črni labod

V Slovenskem narodnem gledališču (SNG) Opera in balet Ljubljana je bila premiera baleta Labodje jezero na glasbo Petra Iljiča Čajkovskega. Klasično postavitve po Levu Ivanovu in Mariusu Petipaju so zaupali koreografiji Lynne Charles. Tokratna uprizoritev v ljubljanski operno-baletni hiši po besedah umetniške vodje baleta Sanje Nešković Peršin združuje klasično postavitve s sodobnim vizualnim in dramaturškim pristopom. Na premieri je v vlogi belega in črnega laboda plesala argentinska gostja Laura Hidalgo.

SNG jo je v gledališkem listu predstavilo prav laskavo. Takole piše:

»Argentinska balerina Laura Hidalgo pleše tako naravno in strastno, da pozabimo na tehniko in trdo delo, ki stojita za tem. Njen talent je izstopal že v času študija v Bordeauxu

in ji prinesel številna mednarodna priznanja. Leta 2002 - po študiju - se je Laura pridružila Amerikemu baletnemu gledališču v New Yorku. Štiri leta pozneje se je začela njena evropska kariera. Plesala je v Nizozemskem narodnem baletu v Amsterdamu in v Nürnberškem baletu. Leta 2010 je postala članica Flam-skega baleta. V tem času je blestela kot nepozabna Julija, Tatjana v Crankovem Onjeginu in v mnogih drugih glavnih vlogah.«

škem baletu. Leta 2010 je postala članica Flam-skega baleta. V tem času je blestela kot nepozabna Julija, Tatjana v Crankovem Onjeginu in v mnogih drugih glavnih vlogah.«

ARMENSKI GENOCID

Ob žalostni stoletnici

V armenski prestolnici Erevan so potekale spominske slovesnosti ob 100. obletnici začetka pokola Armencev. Slednjega je papež Frančišek označil za prvi genocid 20. stoletja, ki se danes zrcali v preganjanju in pobijanju krščanskih manjšin s strani teroristične milice Islamske države.

Ruski predsednik Vladimir Putin je svojo udeležbo na spominskih slovesnostih potrdil že pred časom, prav tako francoski predsednik Francois Hollande. Že v ponedeljek je tja s svojo delegacijo odpotoval tudi koptski papež patriarh Tavadros II.

Močno zastopstvo je bilo tudi iz Irana, od koder je pripotovala perzijska delegacija. Obletnico pokola so obeležili v Islamski

republik, tudi v Damasku, kjer je sirski parlament dogodkom iz prve svetovne vojne že posvetil posebno sejo. Mnogi armenski kristjani zgodnjega 20. stoletja so namreč našli zatočišče v Alepu in drugih sirskih mestih.

Po navedbah časnika La Croix ob tem pomembno vlogo igra dejstvo, da je armenski parlament v letošnjem marcu soglasno sprejel resolucijo o obsodbi pokola Asircev (sirskih pravoslavni kristjanov). Ta je bil izveden istočasno kot genocid nad Armenci, v Osmanskem cesarstvu med leti 1915 in 1923.

Armenska apostolska Cerkev je spomin na tragične dogodke obeležila z množično cerkveno slovesnostjo in skupinsko kanonizacijo vseh milijon in pol umorjenih. Slovesnost bo vodil njen voditelj, katolikos Karekin II. To je prva kanonizacija v armenski apostolski Cerkvi po 18. stoletju. 24. april pa je bil določen za dan spomina na učence in mučenike armenske Cerkve.

Slovesnost s kanonizacijo se je začela ob 16. uri po krajevnem času, zaključila pa ob 19. uri in 15 minut, v spomin na leto 1915. V tistem trenutku so zadoneli zvonovi vseh armenskih cerkva po svetu v spomin na žrtve pokola. Sledil je trenutek tišine, nato pa so verniki skupaj zmolili Očenaš.

Zgodovina armenskega genocida pravzaprav sega v devetnajsto stoletje. Leta 1890 je v Otomanskem cesarstvu živelo 2,5 milijona Armencev, od katerih jih je bila večina vernikov armenske pravoslavne cerkve. Rusija je Armence vzpodbujala v njihovih zahtevah po avtonomiji, saj je želela oslabil Otomanski imperij, da bi zavzela Carigrad. Čeprav je avtonomistično gibanje hitro raslo, je bil Abdul-Hamid odločen obdržati nadzor.

Otomanska vlada je vzpodbujala protiarmentska čustva med Kurdi, ki so bili sosedi Armencev, zaradi česar so Armenci začeli vstaje. Otomanske vojaške ter kurdske paravojaške enote so leta 1894 pobile na tisoče Armencev in požgale več vasi. Dve leti pozneje so armenski revolucionarji zasedli

Otomansko banko v Istanbulu, da bi pritegnili pozornost mednarodne javnosti. Združbe predvsem muslimanskih Turkov so nato pobile 50.000 Armencev.

Rusko in Otomansko carstvo sta vstopila v I. svetovno vojno na nasprotnih straneh. Turki so v Armencih kmalu videli rusko peto kolono. Armenske paravojaške enote so sicer zares pomagale Rusom, dogajali so se tudi zločini nad muslimanskim prebivalstvom, zato je otomanska oblast februarja vseh 60.000 mobiliziranih armenskih vojakov zaprla v delovna taborišča. Armencem iz bližine fronte (podobna usoda pa je doletela tudi tiste, ki so živeli daleč od frontne črte) so ukazali, naj pešačijo proti negostoljubnim puščavskim predelom Sirije in Mesopotamije. 24. aprila pa so v Konstantinoplu in drugih pomembnejših turških mestih aretirali in deloma pobili armensko inteligenco.

Skupno naj bi umrlo približno milijon in pol ljudi,

preživeli pa se po vojni niso mogli vrniti domov in so se tako izselili bodisi v ruski del Armenije, bodisi v Zahodno Evropo, Severno Ameriko Avstralijo in Argentino.

Te rane med Armenijo in Turčijo še danes niso zaceljene in še vedno vplivajo na odnose med državama. Armenija vztraja, da so bili dogodki skrbno načrtovani in da se jih tako lahko označi samo kot genocid. To stališče je v letih 1985 in 1986 zavzela tudi OZN, leto kasneje pa še Evropski parlament. Turčija po drugi strani še danes trdi, da to ni bil genocid in da so le nekateri poveljniki »šli nekoliko predaleč«.

V tem mednarodnem okviru je potekla žalostna stoletnica.

NOVICE IZ SLOVENIJE

150-LETNICA ROJSTVA ARH. MAKSA FABIANIJA

V Mestnem muzeju Ljubljana so v sklopu letošnjega praznovanja 150. obletnice rojstva arhitekta in urbanista Maksa Fabianija odprli razstavo Fabianijeva dediščina v Ljubljani. Na njej so med drugim predstavljeni Fabianijevi regulacijski načrti, ki so dolgoročno začrtali urbanizem Ljubljane po velikonočnem potresu leta 1895.

SLOVENIJA BI SPREJELA NEKAJ BEGUNCEV

Slovenija je na izrednem vrhu Evropske zveze o begunski krizi v Sredozemlju izkazala solidarnost na vse možne načine, je po srečanju poudaril premier Miro Cerar. Poleg pomoči z vojaško ladjo Triglav bi lahko ob upoštevanju določenih meril, na primer velikosti in BDP države, prevzela okoli 15 do 20 beguncev, a to so le prve okvirne ocene, je pojasnil. Begunci bodo v Sloveniji dobili mednarodno zaščito, status begunca, koliko jih bo pa Slovenija lahko sprejela, bo odločeno potem, ko bo evropska komisija predstavila pilotni projekt.

PREDIZBOR ZA NAGRADO KRESNIK

Letošnji nominiranci za nagrado kresnik, Delovo nagrado za roman leta, so Evald Flisar, Polona Glavan, Katarina Marinčič, Miha Mazzini, Sebastijan Pregelj, Veronika Simoniti, Andrej E. Skubic, Marko Sosič, Dušan Šarotar in Aleš Šteger. Pet finalistov bo znanih 23. 5.

FENA JE VEDNO VEČ

Močan veter, ki je od nekdaj prisoten v vaseh pod Stolom, se v zadnjih letih pojavlja vse pogosteje. Je vse močnejši in tudi škoda, ki jo povzroča, je iz leta v leto večja. Zato je žirovniški štab civilne zaščite občanom razposlal zgibanko z navodili, kako ravnati v primeru močnega karavanškega fena.

PO SVETU

PAPEŽ BO OBISKAL KUBO

Papežev obisk na Kubo je potrjen. Vatikanski tiskovni predstavnik p. Federico Lombardi je novinarjem potrdil, da bo Francišek pred svojim apostolskim potovanjem v Združene države Amerike naredil postanek na tem karibskem otoku. Drugih podrobnosti ni navedel, pričakovati pa je, da se bo sveti oče srečal s kubanskimi oblastmi. Prefekt kongregacije za duhovnike kardinal Beniamino Stella je odpotoval na Kubo. Tam je ostal do 28. aprila, ko so praznovali 80. obletnico diplomatskih stikov med Kubo in Svetim sedežem.

TRAGIČEN POTRES V NEPALU

Nepal je prejšnjo soboto stresel močan potres z magnitudo 7,9. Trajal je od 90 sekund do dveh minut, čutili pa so ga tudi v sosednji Indiji. Število smrtnih žrtev silovitega potresa se je povzpelo na več kot 4200. Več kot 6500 pa naj bi zateklo največ krških beguncev po pustošenju Islamske države. Po poročanju katoliške agencije CNA, se je škof Warda sredi tega meseca v Madridu udeležil konference z naslovom »Vsi smo Nazarečani«. Kot je pojasnil, »fanatična miselnost islamskih skrajnežev ni nov pojav; vedno je bila prisotna, toda zdaj se je močno razširila zaradi kaosa, v katerem se je znašla država«. Poudaril je, da Islamska država ni pojav, ki bi vplival zgolj na dogajanje na Blaznjem Vzhodu, pač pa gre za svetovni pojav, kajti v bojnih vrstah najdemo tudi evropske in ameriške državljane.

PREGANJANJE KRISTJANOV

Škof Bashar Matti Warda deluje v iraškem Erbilu, eni izmed škofij, ki so najpogosteje tarča napadov islamskih skrajnežev. V glavno mesto kurdistanske pokrajine se je zateklo največ krških beguncev po pustošenju Islamske države. Po poročanju katoliške agencije CNA, se je škof Warda sredi tega meseca v Madridu udeležil konference z naslovom »Vsi smo Nazarečani«. Kot je pojasnil, »fanatična miselnost islamskih skrajnežev ni nov pojav; vedno je bila prisotna, toda zdaj se je močno razširila zaradi kaosa, v katerem se je znašla država«. Poudaril je, da Islamska država ni pojav, ki bi vplival zgolj na dogajanje na Blaznjem Vzhodu, pač pa gre za svetovni pojav, kajti v bojnih vrstah najdemo tudi evropske in ameriške državljane.

STRPNOST IN SPRAVA

Združeni narodi so v teh dneh pripravili razprave na temo strpnosti in sprave. Mnogi namreč danes religije vidijo kot prepreke do miru in ostanke preteklosti, katerih posledica je skrajno nasilje. Ali bi bil svet res bolj miren brez verstev? O tem so na okrogli mizi spregovorili predstavniki različnih religij. Strinjali so se, da bi morala verstva prispevati h gradnji miru, ki je veliko več kot le strpnost. Poudarili pa so tudi, da so po svetu že mnogi ljudje, ki si za to prizadevajo. Predsednica Gibanja fokolarov Maria Voce je predstavila izkušnjo gibanja na področju dialoga med različnimi verstvi in kulturami.

BEGUNCI V SREDOZEMLJU

Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je danes Evropsko unijo pozval, naj se izogne vojaški rešitvi

PISALI SMO PRED 50 LETI

RAZSTAVA GORŠETOVE GRAFIKE

26. marca je mojster kipar France Gorše v Baragovem domu v Clevelandu odprl razstavo svoje grafike. Razstavljenih je nad 60 del, od katerih jih je polovica nastala v lanskem letu, polovica pa so umetnikove stvaritve v letošnjem letu. Goršetova grafika je vzbudila veliko pozornost in zanimanje. Med razstavljenimi umetninami je zelo značilno delo z oznako »Popotniki«. Gorše sam je razložil, da so ljudje, ki jih predstavlja ta grafika - sleherniki: »Jaz, ti in vsak drugi, ki gremo po vijugastih potih svojega življenja proti večnosti. Kot taki smo vsi - popotniki.«

SLOVENC V ARGENTINI

Srečke za letošnjo »rifo« v korist Slovenske hiše so že na razpolago v Dušnopastirski pisarni in pri poverjenikih Oznanila. Prvi dobiček v višini \$ 25.000 bo izžreban ob koncu junija, drugi v isti višini ob koncu julija, tretji v višini \$ 50.000 ob koncu avgusta, četrti pa v višini \$ 100.000 ob koncu septembra. - Segajte po njih in podprite akcijo za dovršitev Slovenske hiše.

San Martin se pripravlja na proslavo četrte obletnice blagoslovitve svojega doma. Dopoldne ob enajstih bo na športnem igrišču sv. maša. Popoldne, ob pol štirih, pa bo akademija, kjer bodo šola in organizacije, ki delujejo v domu, pokazale uspeh svojega dela. Slavnostni govornik bo dr. Tine Debeljak. ...

Osebne novice. **Družinska sreča.** V Družini Stanka Snoja in njegove žene ge. Marije Božnar, v Quilmesu, se je rodila hčerka. Pri krstu v slovenski kapeli je dobila ime Terezija Neža. Krstil jo je g. dir. msgr. Orehar; za botra sta bila Pavel Malovrh in njegova žena ga. Jelka roj. Božnar. Družino Maksa Ovčjaka in njegove žene ge. Anice roj. Žumer v Mendoza je tudi razveselila hčerka Marija Jadranka. Srečnima družinama naše čestitke.

(Svobodna Slovenija, 29. aprila 1965 - Št. 17)

za preprečevanje migrantskih tragedij v Sredozemlju, kot je bila tista pred več kot tednom dni, ki je terjala okoli 800 smrtnih žrtev. Evropska unija sicer preučuje možnost za vzpostavitev vojaške operacije za boj proti tihotapcem z ljudmi. A po mnenju Bana je ključen globalni pristop, ki bi upošteval vzroke problema, varnost in človekove pravice migrantov in beguncev, kot so migracijski kanali, ki bi bili zakoniti in redni. Poudaril je, da so Združeni narodi pripravljeni sodelovati z evropskimi partnerji pri teh naporih.

GRČIJA IN EVROPA

Grčija in njeni mednarodni posojilodajalci so še daleč od dogovora, čeprav je zaznati krepitev dejavnosti in zavezanosti, so pred dnevi v Bruslju povedali viri pri Evropski uniji. Če dogovora ne bo, se v evropskih krogih neuradno omenja možnost, da bi se lahko evroskupina na pogovorih o novem posojilu znova sešla še pred koncem meseca. Vseeno pa Grčija le ni bila edina tema zadnjega srečanja evropskih finančnih ministrov. Ti so razpravljali tudi o izzivih proračuna Evropske unije, gospodarskem položaju in finančni stabilnosti, pomenu strukturnih reform za spodbujanje rasti ter boju proti izogibanju davkom.

NEMČIJA PROTI TERORIZMU

Nemški bundestag je zaostril protiteroristično zakonodajo. Doslej je bilo v državi kaznivo le, če je posameznik obiskal oporišče za urjenje teroristov, po novem pa bo kaznivo tudi financiranje terorizma in potovanje na bojišča v Siriji in Iraku ter celo poskus potovanja tja. Zagrožena kazen za novo uvedena kazniva dejanja je do deset let zapor.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**. **Za Društvo ZS:** Franci Znidar / **Urednik:** Tone Mizerit **Sodelovali so še:** Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Jože Horn, Marko Kremžar, Metka Mizerit, Viktor Leber, Dejan Valenčič, Alenka Prijatelj in Marijan Eiletz. **Mediji:** STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

RESUMEN DE ESTA EDICION

3 DE MAYO

Eslovenia logró su independencia y su estado nacional en 1991. Pero fueron muchos los hechos históricos, que condujeron al feliz desenlace final. Los comienzos se sitúan en la primavera de los pueblos en 1848. Continúan el 29 de octubre de 1918, con la separación de Austria. Pero fue el 3 de Mayo de 1945, cuando el autoconvocado parlamento esloveno declaró la soberanía de nuestra nación y creó el Ejército nacional, por primera vez en la historia. Los años de régimen totalitario posterior borrarón la fecha e ignoraron los hechos, ya que fueron protagonizados por el pueblo anticomunista. Pero la historia reivindicla la gesta, que permanece como un claro y valioso antecedente de nuestro actual estrado soberano. (Pág. 1)

JANŠA EN LIBERTAD

La Corte Constitucional Eslovena declaró nulo todo el tratamiento y dispuso la libertad de los involucrados en el proceso llamado “Patria”, cuyo principal acusado era el ex primer ministro Janez Janša. La condena a prisión por supuestos “intentos” de actos de corrupción, sin que hubiera ninguna prueba, era una mancha vergonzosa para la justicia eslovena. Se convirtió en una escenificación de un proceso judicial sin ninguna base legal, con un único propósito: destruir políticamente al líder del Partido Demócrata Esloveno. El superior tribunal entendió, que todo el proceso estuvo viciado, declaró nulos los procedimientos y las condenas y decidió llevar la cuestión a fojas cero. (Pág. 1)

UN PREMIO PARA MARIJAN EILETZ

La editorial Družina estableció un concurso literario a la mejor novela. El jurado acaba de otorgar el primer premio a nuestro compatriota Mirjan Eiletz, residente en la Argentina. Entre las 16 obras presentadas, el jurado escogió su novela, titulada “El grito sin eco”. Para nuestro periódico el autor comenta la esencia de su obra, que comienza en Eslovenia en la época de la revolución comunista y termina en la Argentina en tiempos de la dictadura militar. El jurado enfatizó la calidad narrativa y el contenido pleno de valores humanos, que caracterizan a esta novela. Nuestras felicitaciones al autor. (Pág. 1 y 4)

NOS VISITA GIANNI RIJAVEC

Está anunciada la visita del cantautor esloveno Gianni Rijavec, quien tiene proyectada una amplia gira por distintos centro eslovenos de toda la Argentina. Su presencia ha despertado un merecido interés. En este número lo presentamos, definimos su estilo musical, que lo llevó a recorrer numerosos países como Australia, Suecia, Canadá, Italia, entre otros. Pero también destacamos su aspecto humanitario. Rijavec es el iniciador de la Fundación Beli golob (Paloma blanca), dedicada a promover la paz en el mundo. En esa condición fue recibido por numerosas personalidades internacionales, todos los últimos papas y también por Dalai Lama. Es un embajador de la música eslovena y de la paz mundial. (Pág. 3)

NUESTRAS ESCUELAS

Continuamos en este número con el informe acerca de las actividades de nuestros cursos de idioma, llevados a cabo el año pasado. El documento fue presentado en la asamblea anual de la Asociación Eslovenia Unida, que patrocina nuestras escuelas en los distintos centros de la colectividad. Se detallan allí los nombres de los maestros, las materias que enseñan, la cantidad de alumnos y otros datos. La publicación finalizará en el número siguiente. (Pág. 3)

GENOCIDIO ARMENIO

En el centenario de ese hecho, que costó la vida de un millón y medio de personas, publicamos una reseña de los actos conmemorativos, con que se recuerda la historia del drama armenio. Agregamos una versión abreviada de los hechos que marcaron trágicamente un pueblo en los albores de la Primera Guerra Mundial. (Pág. 4)

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 1.100.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1.545.-; beli papir \$ 1.755.-; Bariloche; \$ 1.300.-; obmejne države Argentine, 270.- US dol.; ostale države Amerike, 300.- US dol.; ostale države po svetu, 330.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 250.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekečega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** **Čeke:** V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOOBODRAVNICI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386
E-mail: estudio@estudiobovsek.com.ar**Dr. Marjana Poznič** - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellana 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellana 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

SLOVENCİ IN ŠPORT

POPRAVLJEN REKORD

Velenjska plavalka Nastja Govejšek (foto) je na mitingu v Banji Luki dosegla nov slovenski rekord na 50 m delfin. Z dosežkom 26,40 je bila še pet stotink hitrejša od lastnega rekorda, ki ga je nazadnje postavila pred tremi tedni na mitingu v Eindhovnu na Nizozemskem.

ZA VEČ NOGOMETA

Nogometna zveza Slovenije je na redni letni skupščini na Brdu pri Kranju ob 95-letnici obstoja med drugim predstavila strategijo za obdobje med letoma 2015 in 2020. V njej eno ključnih usmeritev predstavlja uveljavljanje širšega pomena nogometa v družbi. V viziji 2020 so med drugim zapisali še, da merijo na to, da bo Slovenija takrat po koeficientu Uefe uvrščena med 20 najkakovostnejših v Evropi, da se bo 100.000 ljudi organizirano ukvarjalo z

nogometom, do leta 2030 pa si želijo nogometu zagotoviti status športa številka 1 v Sloveniji.

V NEPALU OKOLI 60 SLOVENCEV

Na pohodniških odpravah v Nepal, ki ga je prizadel uničujoč potres z magnitudo 7,9, se po poročanju medijev nahaja več skupin, v katerih so tudi slovenski državljani. V tej gorati himalajski državi je po navedbah Pop TV najmanj 30 Slovencev, po podatkih zunanega mini-

Nastja Govejšek

DAROVI

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena sta Mimi in Franci Jarc darovala \$ 1.000,- v spomin umrli sestri Štefki Jarc por. Tekavčič. **Bog povrni!****V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena San Justo** je dr. Marija Bevčar Bernik darovala \$ 1.500,- v spomin Marice Majer Debevec. **Bog plačaj!**

OSEBNE NOVICE

Smrt

V Ciudadeli je umrla **Helena Lavrenčič roj. Ilc** (88). **Naj počiva v miru!**

Nov elektronski naslov

Za bolj uspešno delovanje smo se odločili, da ločimo elektronski naslov društva in tednika. Odslej naprej prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da vso pošto na tednik naslovijo na:

svobodna.ba@gmail.com

Društvo Zedinjena Slovenija pa še v nadalje obdrži oba dosedanja naslova: esloveniau@sinectis.com.ar in pa esloveniau@gmail.com

Hvala za razumevanje.

V Mariboru zmagali Američani

V finalu 13. Mednarodnega zborovskega tekmovanja Gallus - Maribor 2015, ki je v organizaciji JSKD in partnerjev potekal v povsem polni dvorani Union v Mariboru, je zmagal zbor East Carolina University Chamber Singers, ki ga vodi zborovodja Andrew Crane. Zbor se bo prihodnje leto v bolgarskem mestu Varna udeležil tekmovanja za veliko zborovsko nagrado Evrope 2016.

S podelitvijo kipca Gallus najboljšemu zboru in drugih priznanj se je tako končalo eno najprestižnejših zborovskih tekmovanj na svetu, ki je trajalo od petka in na katerem je nastopilo 12 zasedb iz različnih delov sveta.

V finale so se poleg zmagovalca uvrstili še štirje zbori: Maska iz Latvije, ki ga vodi Jānis Ozols, New Dublin Voices z Irske, ki ga vodi Bernie Sherlock, Svanholm Singers s Švedske, ki ga vodi Sofia Söderberg Eberhard, in Akademski pevski zbor Maribor iz Slovenije, ki ga vodi Tadeja Vulc. Ta je bil izbran tudi za najboljšo slovensko zasedbo tekmovanja, poleg tega je prejel nagrado občinstva za koncert ljudskih pesmi v netekmovalnem delu prireditve. Mednarodno zborovsko tekmovanje Maribor poteka vsaki dve leti in ima velik ugled tako doma kot tudi v tujini. Zaradi visoke kakovostne ravni so tekmovanje leta 2008 sprejeli v izključno Zvezo tekmovanj za veliko zborovsko nagrado Evrope. V Mariboru so se tokrat pod pokroviteljstvom ministrice za kulturo Julijane Bizjak Mlakar predstavili vrhunski zbori iz Indonezije, Irske, Latvije, Nemčije, Švedske, Slovenije in prvič tudi iz ZDA.

OBVESTILA

ČETRTEK 30. aprila:

Redni občni zbor Z.S.M.Ž. ob 15. uri v Slovenski hiši.**Občni zbor Zadruga SLOGE** ob 19,30 uri.

PETEK, 1. maja:

Športni dan v Lanusu.

SOBOTA, 2. maja:

Ponovitev igre Jez v Hladnikovem domu ob 19. uri.

NEDELJA, 3. maja:

55. obletnica v Carapachayu.

SOBOTA, 10. maja:

Dan duhovnosti na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 10. maja:

Romanje v Luján.

SOBOTA, 16. maja:

Redni pouk na srednješolskem tečaju**RMB**, ob 15. uri v Slovenski hiši.**Pevsko glasbeni večer** v Slovenski hiši.

NEDELJA, 17. maja:

55. Obletnica v San Martinu in 60. Slovenski dan.

ČETRTEK, 21. maja:

Z.S.M.Ž. San Martin vabi na mesečni sestanek v Domu ob 16 uri.

NEDELJA, 24. maja:

Žegnanje Marije Pomagaj v Slovenski hiši.

SOBOTA, 30. maja:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.**Koncert Gianni Rijavec v San Martinu.**

NEDELJA, 31. maja:

60. obletnica Slovenske kulturne akcije.

SLOVENSKI DAN – STOJNICA

Starši: Čudovite pravljice za otroke; najlepše povesti za naše mladce in mladenke. Približajte jim svet fantazije v slovenskem jeziku.**Kje? Kdaj?****Na stojnici Zedinjene Slovenije na Slovenskem dnevu!**

In tudi spominčki, zastavice, nalepke, značke, in še marsikaj.

V nedeljo 17. maja v San Martinu60. SLOVENSKI DAN
55. OBLETNICA SLOVENSKEGA DOMA SAN MARTIN
v nedeljo, 17. maja 2015

Slovenec sem.

Spored:
 10.30 Zbiranje gostov v prostorih doma
 10.45 Dviganje zastav in himni
 11.00 Sveta maša v zavodu Srca Jezusovega (Ramón Carrillo 2349 - San Martín)
 13.00 Družinsko kosilo. Prijave: Jože Skale (4764-4289)
 16.30 Kulturni program - Zamisel in režija: Marta Jenko Škulj

Po programu prosta zabava s sodelovanjem bratskih domov:
 folklorne skupine: Vesel Slovenski Duh (Rosario), Pristava,
 Maribor (Carapachay), Mladika (Naš Dom, San Justo), Slovenska vas;
 Ansambla Baires Polka in Kilometro 43. Stojnice.

Mali koncert:

GIANNI RIJAVEC

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN
 Ramón Carrillo 2362, San Martín, Buenos Aires, ARGENTINA
 URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Vas pričakujemo!

